

مجموع آمار امسال: تولید زعفران به حدود ۲۰ تن رسید

دواړین شماره پخوانیږئ

تولید عسل در
بدخشان ۶۰ درصد
افزایش یافت

نجیب الله:
میکانیزه کرکلی سره
مې حاصلات ډېر...

ساخت یک فارم
بزرگ تکثیر ماهی
در کنر

فواید
و نواقص
انٹی بیوتیک ها

نورستان کې د کچالو کروندې او محصولات ډېر شوي

د نورستان د کرنې، اوبولگولو او مالدارۍ ریس عبدالوهاب نسیمی وایي
«د نورستان د کرنې، اوبولگولو او مالدارۍ ریاست کارکوونکي په ټولو برخو کې له بزگرانو سره
همکاري کوي. د بزگرانو هڅول، د نژاد (ورایتي) انتخاب، د اگروتخنیك چارې، د افتونو او
ناروغیو مخنیوی او کنترول او د کچالو د کرکېلي په هکله پوهاوی ورکول هغه موضوعات دي،
چې د نورستان د کرنې ریاست په دې ولایت کې د کچالو د کرکېلي د ودې او د محصولاتو د
ډېروالي په پار تر سره کړي دي.»

دشینوارو شپرو ولسوالیو کې ۶۰ میلیونه افغانیو په ارزښت بېلابېلې پروژې پلي کيږي

سرچینو مرستیال وویل، چې ددې وزارت له خوا د شینوارو په ولسوالیو کې د کرنې، اوبولگولو او مالدارۍ په برخه کې د ۶۰ میلیونه افغانیو په ارزښت بېلابېلې پروژې پلي کيږي، چې ورسره به د یادو ولسوالیو د اوسیدونکو په ژوند کې مثبت بدلون راشي.

بناغلي غفوري د ننگرهار د کرنې سرپرست رییس ته دنده وسپارله چې د دوو اونیو په ترڅ کې د یادو ولسوالیو ستونزې په رسمي ډول د وزارت له مقام سره شریکې کړي، چې د پلان له مخې ورته رسېدنه ووشي.

حشمت الله غفوري د شینوارو ولسونو ته ډاډ ورکړ چې د کرنې وزارت له خوا د کرنیزو چارو د ښه کولو او د شته ستونزو د حل په برخه کې له دوی سره لازمي همکارۍ کيږي.

بناغلي غفوري دغه راز وویل، چې د هسکې مینې د درو سربندونو د سروې چارې بشپړ شوي دي او ډېر ژر به یې پاتې چارې هم بشپړې او عملاً به یې د جوړېدو چارې پیل شي، چې پرمختګ به یې زرگونه جریبه ځمکه خړوبه او د کروندګرو د اوبو ستونزه به ورسره حل شي. د کرنې وزارت د اوبولگولو او طبیعي

د چارو ادارې د تخنیکي مرستیال خان ولي خان بشرمل په مشرۍ د بېلابېلو وزارتونو مرستیالانو د ننگرهار والي او سکتوري ادارو مشرانو هسکې مینې ولسوالۍ کې د قومي مخورو سره د یادو ولسوالیو د ستونزو هوارولو او پراختیایي پلانونو د پلي کولو په موخه ګډه غونډه وکړه.

په دې غونډه کې، چې د کرنې، اوبولگولو او مالدارۍ وزارت د اوبولگولو او طبیعي سرچینو مرستیال حشمت الله غفوري هم ګډون کړی و غونډې ته په وینا کې وویل: «د شینوارو شپرو ولسوالیو لپاره د اوبولگولو د لسو کانونو تدارکاتي چارې بشپړ شوي دي، چې د جوړولو عملي چارې به یې په نږدې ورځو کې پیل شي.»

برای ۲۴۴ خانواده در پروان خوراکی حیوانی توزیع شد

آقای خیرزاد گفت که این کمک، ۲۴۴ خانواده‌ی مالدار را تحت پوشش قرار داد. رییس زراعت پروان گفت، به هر یک از این خانواده‌ها که عضویت کوپراتیف‌های مالداري این ولایت را داشتند، سه بوجی خوراکی حیوانی که جمعاً ۱۵۰ کیلو خوراکی حیوانی برای هر خانواده می‌شد، توزیع گردید.

۳۶ هزار و ۶۵۰ کیلو ګرام مواد خوراکی متراکم حیوانی که توسط وزارت زراعت، از طریق برنامه‌ی SNAPP وزارت زراعت، به منظور رفع مشکلات خوراکی حیوانات مالداران در زمستان تهیه گردیده بود، توسط عبدالوهاب خیرزاد رییس زراعت، آبیاری و مالداري پروان برای شان توزیع شد.

پکتیکا کې پر ۱۰۰۰ بپوزله کورنیو دهګیو چرګانو د وېش لړۍ بشپړ شو

د پکتیکا د کرنې ریاست چارواکي زیاته کړه، چې له دې برنامې څخه برخمن شوي کورنیو لپاره د چرګانو د روزنې په برخه کې روزنیز پروګرامونه هم په پام کې نیول شوي دي. دغه پروژه د بپوزلو کورنیو د خوړو خونديتوب، اقتصادي ودې او ملاتړ په موخه پلي شوي دي.

ددې پروژې موخه په پکتیکا ولایت کې د چرګانو روزنې صنعت ته پراختیا ورکول، په کور دننه مېرمنو ته د کار زمینه برابرو، د کورنیو د خوړو خونديتوب او له دې لارې د بپوزله کورنیو اقتصادي پیاوړتیا ده.

یحی خېلو او یوسف خېلو ولسوالیو کې د ۱۰۰۰ بپوزله کورنیو هرې کورنۍ ته ۳۰ دهګیو چرګان، د چرګانو خوراکی توکي، چرګانو لپاره د خوراکی توکو لوښې، د چرګانو درې ځلې واکسین او اړین درملو ترڅنګ د چرګانو د ساتنې او پالنې په پارډ روزونکو له خوا لازمي روزنې هم ورکړل شوي دي.

د کرنې، اوبولگولو او مالداري وزارت؛ د ښوونې او مالداري ملي پروژې «NHLP» له خوا د بپوزله کورنیو د ملاتړ په لړ کې داخل د پکتیکا ولایت مرکز ښرنه او ددې ولایت په ارګون، یحی خېلو او یوسف خېلو ولسوالیو کې ۱۰۰۰ بپوزله کورنیو لپاره دهګیو چرګانو ۳۰ قطعه یې فارمونه جوړ شول. د پکتیکا د کرنې، اوبولگولو او مالداري ریاست چارواکي وایي، چې پر دغو ۱۰۰۰ بپوزله کورنیو ۳۰ زره قطعه د دهګیو چرګان، د چرګانو خوراکی توکي، واکسینونه، درمل او نور اړین توکي وپشل شوي دي. د دوی په خبره، د پکتیکا په مرکز ښرنه او ددې ولایت په ارګون،

به دهقانان آسیب دیده در فاریاب کمک می شود

و خان چهارباغ این ولایت کمک می کند. روند توزیع این کمک‌ها به ارزش بیش از پنج صد و ۳۳ هزار و ۴۰۰ دالر، به ۳۰۰ دهقان و دوهزار نفر دیگر در بخش کار در مقابل پول، آغاز شده است.

ریاست زراعت، آبیاری و مالداري ولایت فاریاب، به همکاری موسسه «ZOA» حدود ۱۵۰ متریک ټن تخم اصلاح شده گندم و ۳۰۰ متریک ټن کود کیمیایی به دهقانان آسیب‌دیده ناشی از سیلاب، در ولسوالی‌های اندخوی، قرغان، قرمقول

کندهار کې د اصلاح شویو غنمو د وېش لړۍ پیل شو

چې ددې پروژې په پلي کولو سره به د یادو ولسوالیو د غنمو په حاصلاتو کې له ۲۵ تر ۳۰ سلنه زیاتوالی راشي او ددې ترڅنګ د بل کال لپاره به هم اصلاح شوي تخمونه تکثیر شي. له دغو مرستو برخمن شوي بزگران د کرنې وزارت له ځلې وستایلي او د نورو مرستو غوښتونکي شول.

په ۱۱ زره او ۸۰۰ بزگرانو د غنمو اصلاح شوي تخمونه او کیمیایي سرې وپشل کيږي. دغه لړۍ د کندهار د ارغنداب ولسوالۍ څخه د کندهار والي حیات الله حیات له خوا رسماً پیل شو. د غنمو اصلاح شوي تخمونه په اتو ولسوالیو کې پر بزگرانو د مني موسم د کرکېلې په پار وپشل کيږي. د کندهار د کرنې ریاست چارواکي وایي،

د کندهار د کرنې، اوبولگولو او مالداري ریاست د ملګرو ملتونو د خوړو او کرنې ادارې «FAO» او د «اوجا» ادارې په همکارۍ ددې ولایت پر بزگرانو د غنمو د اصلاح شویو تخمونو د وېش لړۍ پیل کړې دي. د کندهار د کرنې ریاست چارواکي وایي، چې په دې لړۍ کې ددې ولایت د اتو ولسوالیو

زعفران، چهره‌ی نو زراعت افغانستان

کمتر از چهار سال پیش، طرح ملی انکشاف زعفران افغانستان توسط کابینه‌ی حکومت وحدت ملی، تأیید شد و وزارت زراعت کارهایش را برای رشد و بهبود کشت و کار زعفران آغاز کرد که تطبیق این طرح در دو سال گذشته به افزایش بالای نه تنی تولید زعفران انجامیده است.

وزارت زراعت، برای عملی شدن این طرح، سه برنامه کوتاه‌مدت، میان‌مدت و بلندمدت را تدوین کرد و یک تیم مشخص را در چارچوب خود ساخت که منجر به تطبیق بسیار سریع این طرح شد.

بر اساس این طرح ملی، قرار بود که از ۱۲ جون ۲۰۱۶ تا پنج سال آینده (۲۰۲۱)، تولید زعفران از ۳.۵ تن تا پایان تطبیق طرح به ۱۴ تن برسد و درآمد آن، نیز افزایش قابل توجه داشته باشد. وزارت زراعت با سرعت بسیار، روی تطبیق این طرح کار کرد. امروز که کمتر از چهار سال از تصویب این طرح می‌گذرد، افغانستان تولیدش را به مرز ۲۰ تن که شش تن بیش‌تر از هدف ۲۰۲۱ است، رسانده است.

حالا بر بنیاد آخرین آمارهای جمع‌آوری و توحید شده، میزان تولید زعفران در سال روان ۲۲ درصد افزایش یافته و به ۱۹ هزار و ۴۶۹ کیلو ګرام رسیده است.

امسال در کل کشور، به صورت ترویجی و تولیدی، هفت‌هزار و ۵۵۷ هکتار زمین زعفران کشت شده و میزان تولید در مقایسه با سال گذشته، حدود ۲۲ درصد افزایش داشته است؛ این در حالی است که سال گذشته شش‌هزار و ۲۷۲ هکتار زمین زعفران کشت شده بود که میزان تولید به ۱۶ ټن رسیده بود.

عمده‌ترین دلایل‌های افزایش تولید زعفران افغانستان، افزایش ساحات تحت کشت، خدمات وزارت زراعت مانند آموزش‌دهی به دهقانان، توزیع پیازهای خوش‌کیفیت و ساخت مزرعه‌های نمایشی زعفران به دهقانان بوده است.

آمارها نشان می‌دهد که امسال زعفران‌کاران افغانستان از کاروبارشان بیش‌تر از ۲۷ میلیون دالر به دست می‌آورند.

۱۰۰ نمونه از زعفران تولید شده‌ی امسال افغانستان به منظور بررسی کیفیت آن در لابراتورهای استاندارد و معیاری کشور تحت آزمایش قرار گرفته است که در نتیجه، کیفیت آن بالاتر از استانداردهای بین‌المللی ثابت شده است. بر اساس نتایج این آزمایش‌ها، افغانستان خوش‌کیفیت‌ترین زعفران جهان را تولید می‌کند. تطبیق موفقانه برنامه‌ها برای رشد زعفران توسط وزارت زراعت، افغانستان را از لحاظ کیفیت این محصول به برترین جایگاه جهانی رسانده است. هم‌چنان افغانستان سومین تولیدکننده‌ی زعفران در جهان شده است.

این حقیقت‌های تازه ترسیم شده و تازه ساخته شده توسط افغانستان جدید است. افغانستانی که در خط رشد زراعت و اقتصادش تلاش می‌کند و آهسته آهسته می‌خواهد لکه‌های ننگ تریاک و جنگ را از چهره‌ی خود بزدايد. افغانستان در این مسیر، می‌تواند به افتخارات بی‌پایانی و پایداری دست یابد.

تولید عسل در بدخشان ۶۰ درصد افزایش یافت

حشمت‌الله حبیبی

امسال تولیدات عسل در ولایت بدخشان به ۲۸۳ متریک تن رسیده که افزایش ۶۰ درصدی این محصول را نشان می‌دهد. در حال حاضر بیش از ۵۹۰ فارم خرد و بزرگ زنبور عسل در این ولایت فعالیت دارند. معین‌الدین عینی رییس زراعت، آبیاری و مالداري ولایت بدخشان در این باره می‌گوید: «امسال با مساعدت شرایط اقلیمی؛ موجودیت گل و آگاهی بیشتر زنبورداران نسبت به سال‌های گذشته بیش‌تر شده است و ۶۰ درصد در تولید عسل افزایش به میان آمده است. وی می‌افزاید که سطح تولید امسال به ۲۸۳ متریک تن رسیده است و منبع خوب عایداتی برای زنبورداران است، در حالی که سال قبل میزان تولید عسل به ۷۷ هزار و ۱۵۴ کیلو گرام یا ۷۷.۱۵۴ تن رسیده بود. عسل خالص ولایت بدخشان در زنبورداری‌های ولسوالی‌های بهارک، کشم، جرم، شهیدا، وردوج، یاوان و تگاب بیش‌تر تولید می‌شود. که عمدتاً در بازارهای محلی

و ولایات هم‌جوار آن صادر می‌شود. زنبورداران عسل را از ۴۵۰ افغانی تا یک هزار و ۲۰۰ افغانی می‌فروشند که بنیه‌ی اقتصادی آنان را شکل می‌دهد و برای‌شان ارزنده است. عسل نظر به فصل و تولیدش، بهایش متفاوت است. فضل‌الدین از زنبورداران در ولسوالی بهارک بدخشان می‌گوید: «من مدت ۲۷ سال می‌شود که ترویج و پرورش عسل را کار می‌کنم با انتقال در زمان مناسب آن در ساحات گل‌دار، حفظ و مراقبت از آن و پیش‌گیری از خطرات محیطی همی

در این ولایت افزایش چشم‌گیر داشته است. ولایت بدخشان از ولایاتی است که میزان پرورش زنبور در آن به پیمان‌های زیاد صورت می‌گیرد و سالانه حاصلات قابل ملاحظه عسل از آن‌جا به دست می‌آید.

معین‌الدین عینی
رییس زراعت، آبیاری
و مالداري ولایت
بدخشان در این باره
می‌گوید: «امسال با
مساعدت شرایط اقلیمی؛
موجودیت گل و آگاهی
بیش‌تر زنبورداران نسبت
به سال‌های گذشته
بیش‌تر شده است و ۶۰
درصد در تولید عسل
افزایش به میان آمده
است.

تولید بیش از ۱۰۰ هزار بُته‌ی عناب در باغ عبدالوکیل خان ولایت لغمان

شجاع‌الحق نوری

عناب درختچه‌ای است با برگ‌های کوچک و سبز رنگ که بومی مناطق گرم‌سیر است. نبات کم‌یافت و با ارزش. در گذشته بُته‌های آن در بعضی ولایات کشور فقط به صورت وحشی و جنگلی می‌روید. چندسالی است که برای ساخت باغ‌ها و تولید بُته‌های آن وزارت زراعت کار می‌کند.

یکی از این ولایت‌ها که در آن به عناب وجود دارد، لغمان است. ریاست زراعت این ولایت می‌گوید در گذشته جنگل‌های عناب در این ولایت موجود بود، امسال تلاش کرده‌اند تا به‌ته‌های آن را تولید کنند. بر اساس آمار ریاست زراعت لغمان امسال در فارم تحقیقاتی و ترویجی داکتر عبدالوکیل خان بیش از ۱۰۰ هزار بُته عناب تولید کرده‌اند.

عبدالجمیل خوشحال رییس زراعت، آبیاری و مالداري این ولایت می‌گوید: «در باغ ترویجی عبدالوکیل خان انواع مختلفی از نباتات را به منظور تولید و تحقیق غرس شده است، یکی از این تخم‌ها، عناب است که به بُته بدل شده است، در جریان سال ۸۹ بیش از ۱۰۰ هزار به عناب تولید کرده‌ایم، درختان زیتون، شفتالو، ناک، مالت، نارنج و پسته نیز در این فارم شانه شده‌اند که نتیجه عالی داده‌اند.» آقای خوشحال تاکید می‌کند توجه به

عناب را به سه منظور انجام داده‌اند. «عناب را به منظور منفعت اقتصادی و اجتماعی تولید می‌کنیم، چون برای حکومت و مردم پول بیاوریم، از واردات بیرونی جلوگیری کنیم و برای مردم ما زمینه‌ی کار را مساعد سازیم، یکی از اهداف عمده تولید به عناب، تولید عسل است، چون زنبور عسل از دانه‌های آن استفاده می‌کند. عناب به قیمت خوب در بازار جهانی خریداری می‌شود.»

رییس اداره زراعت لغمان می‌افزاید که تصمیم دارند این بُته‌های نهال را در اطراف جاده عمومی کابل- ننگرهار و ولسوالی‌های لغمان غرس و از آن حفاظت کنند. «در نظر داریم اطراف جاده کابل، لغمان، ننگرهار، ولسوالی علی‌شنگ، علی‌نگار، مکاتب، مساجد و دیگر اماکن عام‌المنفعه را از این بُته‌ها بشانیم و به ولایت‌های دیگر صادر کنیم، هم‌چنان از درخت‌چه‌های

زراعت که در این باغ مصرف کار می‌باشد

به هفته‌نامه دهقان می‌گوید. «درخت عناب یا بیره در مقابل بی‌آبی خیلی مقاوم می‌باشد، در گذشته من حیث نهال وحشی شناخته می‌شد، حالا ما به صورت منظم اهلی آن را ترویج می‌کنیم.» به‌ته‌های تولید شده عناب یا بیره در همکاری برنامه ملی باغداری و مالداري «NHLP» وزارت زراعت و سازمان غذایی جهان یا «WFP» تولید شده است. باغ ترویجی عبدالوکیل خان بر مسیر جاده لغمان- ننگرهار در ساحه ۸۷ جریب زمین ساخته شده است.

رییس اداره زراعت لغمان
می‌افزاید که تصمیم دارند
این بُته‌های نهال را در اطراف
جاده عمومی کابل- ننگرهار و
ولسوالی‌های لغمان غرس و از آن
حفاظت کنند.
«در نظر داریم اطراف جاده کابل،
لغمان، ننگرهار، ولسوالی علی‌شنگ،
علی‌نگار، مکاتب، مساجد و دیگر
اماکن عام‌المنفعه را از این بُته‌ها
بشانیم و به ولایت‌های دیگر صادر
کنیم، هم‌چنان از درخت‌چه‌های
وحشی باقی مانده از سابق حفاظت
می‌کنیم.»

نَجیب‌الله: میکانیزه کرکیلی سرهمی حاصلات دپرشوی

او همدارنگه په خطي سیستم کې خیشاوه په اُساني سره ترسره شوه خو په رواجي سیستم کې مور د خیشاوه کولو په برخه کې له خورا گڼو ستونځو سره مخامخ و.

نَجیب‌الله وویل: «تبرکال مو له یو جریب ځمکې څخه ۶۰۰ کیلو گرامه وریجی ترلاسه کړې خو د خطي سیستم په کارولو سره مو سرکال له یو جریب ځمکې څخه ۸۰۰ کیلو گرامه وریجه ترلاسه کړه.»

د «RIPA» په ډول د وریجو کرکېله د لومړي ځل لپاره په افغانستان کې د «RIPA» موسسې لخوا په ۲۰۰۷ زېږدیز کال کې په ننگرهار ولایت کې پلي شو. د کرکیلي یاد ډول د اوبو د ضایعاتو مخه نیسي او همدارنگه د دودیز سیستم په توپیر یې حاصلات خورا زیات وي.

دکتر «RIPA» په ډول د شولو کرل د نوي او عصري میتودونو د زده کړې او رواجولو په موخه جوړیږي. په دې بڼه د شولو کرکېله د شولو حاصلات له ۲۵ تر ۳۰ سلنه زیاتوي. د چارواکو په خبره که چیرې شولې په محلي توگه دپاشان په ډول وکرل شي نو له یوه هکتاره ځمکه یې په منځنۍ کچه څلور ټنه شولې په لاس راځي او که چیرې په عصري توگه دکتار په بڼه وکرل شي نو له یوه هکتاره ځمکه یې په منځنۍ کچه شپږ ټنه شولې په لاس راځي.

له همدې امله دکرنې وزارت دترویج کارکوونکي په کلیو او ولسوالیو کې د یاد میتود درواجولو په موخه بزگرانو ته د شولې ننداريزې قطعې جوړوي.

نَجیب‌الله ددې ننداريزې قطعې په هکله وايي: «پخوا به مې د وریجو کرکېله په عنعنوي ډول تر سره کوله خو سرکال د امو پنځمې حوزې پر وړې له خوا د شولې د کرکېلي یوه ننداريزه قطعه جوړه شوه، چې حاصلات یې ډېر او د اوبو ضایعات یې کم و.»

نَجیب‌الله وايي: «ددې ننداريزې قطعې په لېدو به تل په همدې شکل د وریجو کرکېله کوم، ځکه هم یې چارې اسانې دي او هم یې حاصل بڼه دي. دکرنې وزارت څخه هم مننه کوم، چې په هره برخه کې له مور بزگرانو سره مرسته او همکارۍ کوي.»

هغه زیاته کړه، په رواجي سیستم کې د یو جریب ځمکې لپاره ۳۰ کیلو گرامه تخم کارول کیږي خو په خطي سیستم کې د همدې ځمکې لپاره شپږ کیلو گرامه تخم وکارول شو.

نَجیب‌الله ته په ۲۰۱۹ ام کال کې دکرنې وزارت اړوند د امو پنځمې حوزې پروژې له خوا د شولې د کرکېلي یوه ننداريزه قطعه جوړه شوه، چې حاصلات یې ډېر او د اوبو ضایعات یې کم و.

د کرنې، اوبولگولو او مالدارۍ وزارت په هېواد کې دکرنې ټکنالوژۍ او میکانیزه کرکېلي د دودولو په برخه کې تل هلې ځلې کوي ترڅو بزگران دکرنې له نوي ټکنالوژي سره بلد او میکانیزه کرکېلي سره بزگران وکولای شي، چې له خپلو کروندو څخه بڼه او باکیفیته حاصل ترلاسه کړي، چې له یوې خوانه د بزگرانو عواید ډېر شي او له بلې خوانه هېواد د کرکېلي له پلوه پر ځان بسیا شي.

د هغو بزگرانو له ډلې، چې دکرنې وزارت له خوا د کرکېلي له نوي ټکنالوژي سره بلد شوي او میکانیزه کرکېله یې زده کړي دي یو هم د بدخشان ولایت دکشم ولسوالۍ د بلوچ علیا دکلي اوسیدونکی ۲۹ نَجیب‌الله دي.

نَجیب‌الله کلونه کلونه په دودیزه بڼه بزگري کوله او د بزگرۍ له ټکنالوژي او میکانیزه کرکېلي سره نه وو بلد هغه وویل: «له کلونو را په دې خوا مې په خپله کرونده کې د وریجو کرکېله په دودیزه توگه تر سره کوله؛ زحمت یې زیات خو حاصل یې په نشت حساب و.»

صد نمونه از زعفران تولید شده‌ی امسال افغانستان به منظور بررسی کیفیت آن در لابراتورهای استاندارد و معیاری کشور تحت آزمایش قرار گرفته است که در نتیجه، کیفیت آن بالاتر از استانداردهای بین‌المللی ثابت شده است. بر اساس نتایج این آزمایش‌ها، افغانستان خوش کیفیت ترین زعفران جهان را تولید می‌کند.

مجموع آمار امسال: تولید زعفران به حدود ۲۰ تن رسید

بر اساس آخرین آمارهای جمع‌آوری و توحید شده، میزان تولید زعفران در سال روان ۲۲ درصد افزایش یافته و به ۱۹ هزار و ۴۶۹ کیلو گرام رسیده است.

امسال در کل کشور، به صورت ترویجی و تولیدی، هفت هزار و ۵۵۷ هکتار زمین زعفران کشت شده و میزان تولید در مقایسه با سال گذشته، حدود ۲۲ درصد افزایش داشته است؛ این در حالی است که سال گذشته شش هزار و ۲۷۲ هکتار زمین زعفران کشت شده بود که میزان تولید به ۱۶ تن رسیده بود.

بر اساس آمارها، ولایت‌های هرات، بلخ، فاریاب، قندهار، ارزگان، دایکندي و سرپل به ترتیب بیشترین تولید را داشته‌اند. بیشترین کشتزارهای زعفران در ولایت هرات بوده که به هفت هزار هکتار می‌رسد. همچنین در ولایت بلخ ۹۹۵ هکتار، در فاریاب ۴۶ هکتار، در قندهار ۴۵ هکتار، در ارزگان ۳۹ هکتار، در دایکندي ۳۱ هکتار و در ولایت سرپل ۲۱ هکتار، زعفران کشت شده است. کشتزارهای زعفران در دیگر ولایات کمتر از این ولایت‌ها بوده است.

تولید می‌کند. آمارها نشان می‌دهد که امسال زعفران کاران افغانستان از کاروبارشان بیش‌تر از ۲۷ میلیون دالر به دست می‌آورند.

وزارت زراعت به منظور توسعه و رشد زعفران، در سال ۱۳۹۵ خورشیدی یک برنامه پنج ساله ترتیب کرد که بر اساس آن، میزان تولید زعفران در کشور باید تا سال ۱۴۰۰، حدود ۱۴ تن می‌شود. اما میزان تولید امسال زعفران نشان می‌دهد که وزارت زراعت افغانستان توانسته است با پی‌گیری تمام برنامه‌ها برای رشد زعفران، یک سال قبل‌تر از موعد، شش تن اضافه‌تر از پیش‌بینی‌های این برنامه‌ی پنج ساله تولید داشته باشد.

بیش از دوهزار زعفران کار مرد و زن آموزش دیده‌اند.

صد نمونه از زعفران تولید شده‌ی امسال افغانستان به منظور بررسی کیفیت آن در لابراتورهای استاندارد و معیاری کشور تحت آزمایش قرار گرفته است که در نتیجه، کیفیت آن بالاتر از استانداردهای بین‌المللی ثابت شده است. بر اساس نتایج این آزمایش‌ها، افغانستان خوش کیفیت‌ترین زعفران جهان را

عمده‌ترین دلیل‌های افزایش تولید زعفران افغانستان، افزایش ساحات تحت کشت، خدمات وزارت زراعت مانند آموزش‌دهی به دهقانان، توزیع پیازهای خوش‌کیفیت و ساخت مزرعه‌های نمایشی زعفران به دهقانان بوده است.

باید گفت که در سال روان، چهار مرکز پروسس زعفران در ولایت‌های کابل، غزنی، فاریاب و هرات تجهیز شده‌اند و همچنین

ساخت یک فارم بزرگ تکثیر ماهی در کنر

حجت‌الله قاضی‌زاده

رییس زراعت کنر می‌گوید:
«از موارد مهمی که توجه
بیش‌تر به آن داریم تولید
ماهی است، از همین خاطر
امسال ساخت فارم بزرگ
ماهیان گرم‌آبی را در این
ولایت آغاز کردیم، این فارم
در کنر تولید چوپه‌ماهی،
ظرفیت نگهداری دوونیم
میلیون ماهی را دارد، در
کنر این، کنر با داشتن منابع
آبی فراوان، اقلیم مناسب و
موقعیت خوب جغرافیایی،
بستر خوبی برای پرورش و
تولید ماهی است، این کار
دست‌آورد بزرگی است.»

این فارم تا دو ماه دیگر کارش تکمیل می‌شود و در حوت امسال به تولید چوپه‌ماهی آغاز می‌کند. رسول خان مالک این فارم به هفته‌نامه دهقان می‌گوید: «از کمک مالی و تخنیکی وزارت زراعت تشکری می‌کنم، ۸۰۰ هزار افغانی پول این فارم از طرف خودم است، متباقی از طرف وزارت زراعت برایم داده شده، نتیجه خوب دارد، خیلی خرسندم از این سرمایه‌گذاری، برای ما نفع می‌رساند، آرزو دارم که فارم فعال شود و برای ولایت‌های دیگر ماهی صادر کنیم و مشکلات مردم کم شود، هم‌چنان علاقه‌مندی مردم زیاد شده، می‌آیند پرسن می‌کنند که چگونه این فارم را جور کردید، ان‌شاءالله این کار را توسعه می‌دهیم و برای پیش‌رفت آن امیدواریم.» این در حالی است که ساخت این فارم زمینه‌ی اشتغال را برای ۴۰ تن فراهم کرده است. شمس‌الرحمان یکتن از کارگران این فارم می‌گوید که در این فارم، در بخش‌های دیواربندی کار می‌کند. «روزانه صبح می‌آیم و تا عصر کار می‌کنم، ۳۰۰ افغانی هر روز می‌گیرم، سابق بی‌کار بودم، خوش‌استم که در ساخت‌وساز وطنم سهم دارم.» آمر مالرداری کنر می‌افزاید که سال آینده ۲۰ فارم تجارته‌ی ماهیان گرم‌آبی دیگر نیز در این ولایت ساخته می‌شود.

ریاست زراعت، آبیاری و مالرداری ولایت کنر در همکاری با سکتور خصوصی یک فارم بزرگ ماهی را در این ولایت اعمار نموده که ۷۰ درصد کارش تکمیل شده و تا دو ماه آینده به بهره‌برداری سپرده می‌شود. این فارم نیازمندی‌های فارم‌های ماهیان گرم‌آبی را در زون شرق برآورده خواهد ساخت. انعام‌الله ساپی رییس زراعت، آبیاری و مالرداری کنر می‌گوید چهار اولویت برای کار و بار زراعتی، باغداری و مالرداری در این ولایت در نظر گرفته شده است. یکی از آن توجه به تولید و پرورش ماهی است. «از موارد مهمی که توجه بیش‌تر به آن داریم تولید ماهی است، از همین خاطر امسال ساخت فارم بزرگ ماهیان گرم‌آبی را در این ولایت آغاز کردیم، این فارم در کنر تولید چوپه‌ماهی، ظرفیت نگهداری دوونیم میلیون ماهی را دارد، در کنر این، کنر با داشتن منابع آبی فراوان، اقلیم مناسب و موقعیت خوب جغرافیایی، بستر خوبی برای پرورش و تولید ماهی است، این کار دست‌آورد بزرگی است.» او گفت: «با در نظر داشت ساخت این فارم سال آینده به صدها تن ماهی تولید خواهیم داشت، نظر به ظرفیت فارم در بار اول ۴۰ تن ماهی تولید می‌کند.» در عین حال گل‌رحمان آمر مالرداری ولایت کنر می‌گوید این فارم با سهم وزارت زراعت و سکتور خصوصی به هزینه ۲۳ میلیون افغانی ساخته شده است، با فعالیت آن فارم مذکور در سه روز ۸۰۰ هزار چوپه‌ماهی تولید می‌کند. به گفته‌ی او، سهم وزارت در ساخت این فارم ۹۰ درصد و از سکتور خصوصی ۱۰ درصد می‌باشد، «فعلاً ۴۷ فارم ماهی تجارته‌ی در کنر فعال است، این تعداد فارم امسال ۴۷ تن تولید داشت، با تکمیل کار این فارم سال آینده بیش از ۱۰۰ تن ماهی تولید خواهیم داشت.» با آغاز کار ساخت این فارم روزانه حدود ۴۰ تن در آن کار می‌کنند و بسیاری کارهای دیگر توسط ماشین‌آلات صورت می‌گیرد. «سه نسل ماهی در این فارم پرورش و تولید می‌شود، ماهی گراس، سلفر و کامون کارپ می‌باشد، این فارم در مساحت ۱۰ جریب زمین ساخته شده، که دارای ساختمان چوپه‌کشی (هیچری)، ماهی، مادر استاک، نرسری و حدود ۳۰ حوض خرد و بزرگ می‌باشد.»

فواید و نواقص انتی‌بیوتیک‌ها

دکتر حامد نوروز مدیر مجادله علیه امراض قابل اخبار حیوانی - ریاست صحت حیوانی

انتی‌بیوتیک‌ها به گروهی از دواهایی گفته می‌شود که در برابر میکروب‌های بیماری‌زا، استفاده می‌شوند. این دواها، در انسان‌ها، حیوانات و نباتات، به خاطر از بین بردن و یا مهار رشد باکتری‌ها استفاده می‌شود. اما در صورت عدم مراعات دوز دوا، ناآگاهی پرسونل مسلکی برای درست استفاده انتی‌بیوتیک‌ها، شناخت انتی‌بیوتیک‌ها آن سبب ترسب و تشکیل Residue مقاومت حیوانات و انسان‌ها در مقابل انتی‌بیوتیک‌ها می‌گردد. علی‌رغم اثرات مفید انتی‌بیوتیک‌ها، اثرات سوء آن‌ها ممکن است باعث ایجاد عوارض زیان‌بار امراض سرطانی گوناگون در حیوانات و انسان گردد. موجودیت بقایای انتی‌بیوتیک در لاشه‌ی حیوانات ذبح شده و انتقال آن به بدن مصرف‌کننده‌گان یکی از این اثرات زیان‌بخش است که آن‌ها را مقاوم می‌سازد. این عوارض می‌تواند واکنش‌های ازدیاد حساسیت یا آلرژی‌ها، تشویش‌های سیستم‌های حیاتی بدن، اختلالات میتابولیکی و غیرمیتابولیکی را به میان بیاورد. استفاده روزافزون غیر ضروری و متداوم از انتی‌بیوتیک‌ها در بخش تداوی حیوانات باعث ظهور باکتری‌های مقاوم با منشای حیوانی در برابر انتی‌بیوتیک‌ها می‌شود. این باکتری‌ها با استفاده از تماس مستقیم انسان در محیط و محصولات حیوانی و زراعتی و خوردن محصولات حیوانی، به انسان انتقال می‌کند. نگرانی‌ها از بقایای انتی‌بیوتیک نه تنها به سلامت انسان، بلکه به رفاه حیوانات نیز مربوط می‌شود. مایکروارگانیزم‌های باکتری، فنجی، ویروس و پرازیت‌ها هستند که در مقابل ادویه ضد میکروب مقاومت کسب می‌کنند. با این حال هر بار که یک دوز نامکمل انتی‌بیوتیک داده می‌شود، می‌تواند مقاومت در مقابل هر گونه باکتری را فراهم کند. یکی از فاکتورهای مهم در ارتباط به مقاومت در مقابل انتی‌بیوتیک‌ها عبارت از پایین بودن سطح آگاهی پرسونل مسلکی که در واحدهای صحت حیوانی و راهنمایی مالداران برای استفاده از انتی‌بیوتیک می‌باشد. نداشتن شناخت و تشخیص درست عفونت‌های ویروسی، باعث می‌گردد که از انتی‌بیوتیک زیادتر استفاده شود. بنا استفاده بیش از حد انتی‌بیوتیک‌ها (به خصوص در دوزهای کم یا دوره‌های ناقص)، دلیل

اصلی افزایش مقاومت انتی‌بیوتیکی است. سازمان جهانی صحت در سال ۲۰۱۱ برخی از مقاومت‌های انتی‌بیوتیک در انسان را توصیه می‌کند که به «بستری شدن بیش‌تر و طولانی‌تر، بیماری طولانی‌تر، خطر بیش‌تر عفونت‌های جمعی و افزایش خطر مرگ‌ومیر ناشی از مصرف زیاد انتی‌بیوتیک می‌شود». اگر استفاده درست از انتی‌بیوتیک عمل نشود در ۲۰ سال آینده بیمارانی که برای جراحی جزئی وارد شفاخانه می‌شوند و به علت عفونت معمولی که توسط انتی‌بیوتیک‌ها مقاومت حاصل کرده، اثر نمی‌کند و می‌میرند. مقاومت انتی‌بیوتیکی یک تهدید بزرگ برای سلامت جهانی است و امروزه شمار زیادی از عفونت‌ها برای درمان دشوارتر می‌شوند. محققان صحت پوهنتون کارولینای شمالی - در امریکا روش جدیدی را برای کسب توانایی انتی‌بیوتیک‌ها برای از بین بردن عوامل بیماری‌زا ایجاد کردند. محققان دریافتند که ترکیب مالیکول‌ها، امونولیبیدها می‌تواند برخی از انتی‌بیوتیک‌ها را صد برابر بیش‌تر در برابر افیلوکوکوساورتوس قوی کنند. بقایای انتی‌بیوتیک‌ها نه تنها در گوشت و محصولات گوشت به شکل مستقیم و غیر مستقیم بلکه در سایر محصولات که منشای حیوانی مانند شیر، تخم مرغ و عسل دارد، نیز دیده شده و مسمومیت را به وجود می‌آورد. با این حال، استفاده از انتی‌بیوتیک‌ها به عنوان رشددهنده ممنوع است. با این حال، باقی‌مانده‌های انتی‌بیوتیک در اثر پختن از بین نرفته و به طور بالقوه باعث اثرات سمی یا حساسیت می‌شود. چرا مقاومت ادویه‌های ضد میکروبی به وجود می‌آید؟

- استفاده نادرست از انتی‌بیوتیک‌ها
- تداوی دوام‌دار، مکرر و ضعیف
- غیر از درمان، در حیوانات برای رشد استفاده می‌شود
- تداوی بدون نسخه
- موجودیت تقلب و یا کیفیت پایین انتی‌بیوتیک‌ها (موجودیت اندازه‌ی کمتر ماده موثر)

در نتیجه مقاومت‌های انتی‌بیوتیکی، به وجود آورنده ناکامی در تداوی عفونت‌ها، طولیل ساختن و یا تشدید بیماری، مصونیت غذایی و نتیجه غیر مستقیم آن قیمت‌های بالای درمان و بالاخره ازدیاد مرگ‌ومیر در

الف تارا زعفران

استاندردهای بین المللی کیفیت
زعفران ISO

محمد هاشم اسلمی، مشاور ارشد
انکشاف زعفران در وزارت زراعت
قسمت سی و یکم

اقتصادی و ... با عضویت ۲۵ کشور تاسیس شد. به دنبال پیوستن تدریجی سایر کشورهای جهان این سازمان در حال حاضر دارای ۱۶۴ عضو می باشد. این استانداردها که تعداد آنها در حال حاضر ۱۹۵۰۰ مورد می باشد، توسط ۳۳۶۸ کمیته و زیر کمیته و بیش از چهار هزار کارشناس تدوین گردیده اند. سازمان استاندارد جهانی ISO به دلیل اهمیت کیفیت داشتن زعفران، در سال ۱۹۹۳ استاندارد برای زعفران تدوین کرد و نام ISO ۳۶۳۲ را بر آن نهاد. استاندارد ISO ۳۶۳۲ در دو بخش ویژه گی های زعفران و روش تست زعفران تدوین شده است. در سال ۲۰۱۰ قسمت دوم از استاندارد زعفران یعنی ISO ۳۶۳۲-۲ مجدداً اصلاح شد و استاندارد و سرتیفیکیت ISO ۳۶۳۲-۲:۲۰۱۰ نام گرفت. در سال ۲۰۱۱ نیز قسمت اول مجدداً اصلاح شد و استاندارد و سرتیفیکیت ISO ۳۶۳۲-۱:۲۰۱۱ نام نهاده شد.

ISO چیست؟
کلمه ایزو (ISO) یا سازمان استاندارد جهانی مخفف سه کلمه انگلیسی به شرح می باشد:

Organization = O
Standard = S
International = I

همچنین مصطلح است که ریشه پیوند ISO در لغاتی مانند Isometric هم اندازه، دارای ابعاد مساوی و Isonomy تساوی قانون یا تساوی افراد در برابر قانون می باشد که به دلیل ارتباط منطقی دو کلمه (مساوی) و (استاندارد) نام ISO برای این سازمان انتخاب گردید. سازمان بین المللی استاندارد ISO که مقر آن در ژنیو سویس می باشد در ۲۴ فیبروری ۱۹۴۷ به منظور یکپارچه کردن تدوین استاندارد در سراسر جهان ایجاد تسهیلات در تجارت بین المللی حمایت از تولید کننده و مصرف کننده و توسعه همکاری های علمی تکنولوژیکی

۱. استاندارد مشخصات فزیک

Cat. I	Cat. II	Cat. III	مشخصات
۰.۵	۳	۵	حد اکثر فی صدی ماده غیر اصلی
۰.۱	۰.۵	۱.۰	مواد خارجی
۱۰	۱۰	۱۰	حد اکثر رطوبت
۵.۵	۵.۵	۵.۵	حد اکثر خاکستر کل بر اساس ماده خشک
۰.۵	۰.۵	۰.۷۵	حد اکثر خاکستر نا محلول در اسید ستریک (درصد)
۵۴-۶۵	۵۴-۶۵	۵۴-۶۵	عصاره محلول در آب سرد
منفی	منفی	منفی	استخراج و تشخیص رنگهای افزوده شده
۶	۶	۶	حد اکثر در صد جرمی فایبر

۲. استاندارد مشخصات میکروبی زعفران

شماره	نوع آلودگی	نتیجه یا مقدار
۱	اثر کوک	منفی
۲	اشرشیا کلی	منفی
۳	اسپور کلستریوم های احیا کننده سولفیت	۱۰۰
۴	کیک (در گرم)	۱۰۰۰

۳. استاندارد مشخصات کیمیاوی

Cat I	Cat II	Cat III	Picrocrocin طعم
۷۰	۵۵	۴۰	حد اقل
Cat I	Cat II	Cat III	Crocin شدت رنگ
۲۰۰	۱۷۰	۱۲۰	حد اقل
Cat I	Cat II	Cat III	Safranal بوی
۲۰	۲۰	۲۰	حد اقل
۵۰	۵۰	۵۰	حد اکثر

ماه جان:

بدون قلم و کاغذ به خانواده ام پول می آورم

محمد نعیم رضایی

بانو نوری درباره ی نحوه ی درست کردن مصالح دیگ می گوید: «ما به جز از زردچوبه، تمام ضروریات مان را مانند، مرچ، مرچ دلمه، بادنجان رومی، گشنیز، سیر، پیاز را خودمان در باغچه های خانه گی مان می کاریم و تنها زردچوبه را از بازار می خریم و به دو شکل درست می کنیم؛ زردچوبه را میده می کنیم و خالص می فروشیم و هم چنان زردچوبه را با بادنجان رومی، مرچ و گشنیز ترکیب می کنیم و می فروشیم.»

بودیم و روزگار خوبی نداشتیم تا این که وزارت زراعت، ما را تشویق کرد و در برنامه ی باغچه خانه گی شامل شدیم و آن ها به ما نحوه ی کشت و برداشت سبزی جات و همچنین روش پرورس، بسته بندی و بازاریابی مواد غذایی را آموزش دادند و پس از آن برای ما تخم های اصلاح شده سبزی جات نیز توزیع کردند و حالا ما از نگاه مالی مستقل شده ایم.»

وی علاوه کرد، وزارت زراعت برای ما گل خانه نیز توزیع کرده و به همین جهت ما هر فصل از زمین های مان برداشت خوبی داریم. وزارت زراعت، آبیاری و مالداری به منظور رشد و حمایت بانوان تا کنون حدود ۴۰۰ هزار بانو را تحت پوشش برنامه های مختلف آموزشی و حمایتی اش قرار داده است. این وزارت در نظر دارد که در چهار سال آینده در حدود ۶۱۶ هزار بانو را نیز تحت پوشش برنامه های مختلف آموزشی و حمایتی اش قرار بدهد.

مودی که ما درست می کنیم، بازار خوبی دارد. «ما در هر هفته حدود ۴۰ تا ۵۰ کیلو، تنها مصالح دیگ تولید می کنیم، و این مصالح را در بازار کاپیسا مشهور به بازار ده بابا علی، بازار پروان، کابل می فروشیم، ما مشتریانی هم داریم که از این مصالح می خردند و به خارج کشور می برند.»

بانو نوری درباره ی نحوه ی درست کردن مصالح دیگ می گوید: «ما به جز از زردچوبه، تمام ضروریات مان را مانند، مرچ، مرچ دلمه، بادنجان رومی، گشنیز، سیر، پیاز را خودمان در باغچه های خانه گی مان می کاریم و تنها زردچوبه را از بازار می خریم و به دو شکل درست می کنیم؛ زردچوبه را میده می کنیم و خالص می فروشیم و هم چنان زردچوبه را با بادنجان رومی، مرچ و گشنیز ترکیب می کنیم و می فروشیم.» وی در پاسخ به سوال ما که چه باعث شد به این شغل رو بیاورد، گفت: «بی کار

در این داستان موفقیت خانمی را می خوانید که چگونه خانواده اش را حمایت مالی می کند.

«شغلی که من پیش می برم نه قلم کار دارد، نه کتاب، نه چوکی، نه دفتر و شعبه کار دارد، کافی است بانوانی که بی کار هستند دست به کار شوند، و از زمین های شان محصول زراعتی برداشت، پرورس و بسته بندی کنند و عاید خوبی به دست بیاورند.»

این گفته های ماه جان نوری، یک تن از بانوان پیش قدم ولایت کاپیسا است؛ ماه جان کار را از باغچه خانه ی حویلی خودش آغاز کرده است. او انواع مصالح دیگ، ترشی، چینی و مربا را خودش پرورس و بسته بندی می کند و می فروشد. وی از آغاز کارش چنین می گوید: «زمانی که من شروع به کار کردم وضعیت اقتصادی ما خوب نبود، دستم پیش همسایه ها دراز بود و روزگار خوبی نداشتیم و حالا پنج سال می شود که در این شغل مصروف هستم و خدا را شکر می کنم که پس از آن، آهسته آهسته اقتصاد ما بهتر شد و حالا از کار خود راضی هستم و دستم پیش کس دراز نیست.»

وقتی درباره ی فروش هایش، از ماه جان سوال کردم، گفت: «ما هر هفته که کمترین فروش را داشته باشیم، ۱۰ هزار افغانی مفاد به دست می آوریم، چون

پکتیا کی د خه باندي ۱۷ میلیونه افغانیو په لگنت د اوبولگولو دوه کانالونه گتی اخیستنې ته وسپارل شول

اوبو د ضایعاتو مخه نیسی د کانالونو تر پوښنې لاندې ځمکو د حاصلاتو د ډېر والي لامل هم کیږي.

د پکتیا د کرنې رییس
انجنیر محمد دین مومند
وایي، د اوبولگولو د یادو
دوو کانالونو د جوړولو
ټولیز لگنت ۱۷ میلیونه
او ۴۳ زره او ۳۹۰ افغانی
ده، چې د کرنې وزارت په
کرونه کې د اوبو د تنظیم
پروژې له خوا ورکړل
شوي ده.

څخه زرگونه کسان په نېغه او نانېغه ډول گټه پورته کوي. یاد کانالونه به پاخه او اساسي ډول رغول شوي دي، چې د اوبو د تنظیم او وېش په برخه کې د یادو سیمو د بزگرانو ستونزې په اساسي توگه حل کړي دي. د دغو کانالونو رغول ددې ترڅنګ، چې د

د کرنې، اوبولگولو اومالداري وزارت د پکتیا ولایت د مرکز گردیز اړوند د بالادې، حسنکي، گرماشي، کوچي خېلو او حسن خېلو سیمو کې د کرنې وزارت اړوند په کرونده کې د اوبو د تنظیم پروژې «OFWMP» په اډانه کې د اوبولگولو د دوو کانالونو د رغولو چارې بشپړ او گټې اخیستنې ته وسپارل.

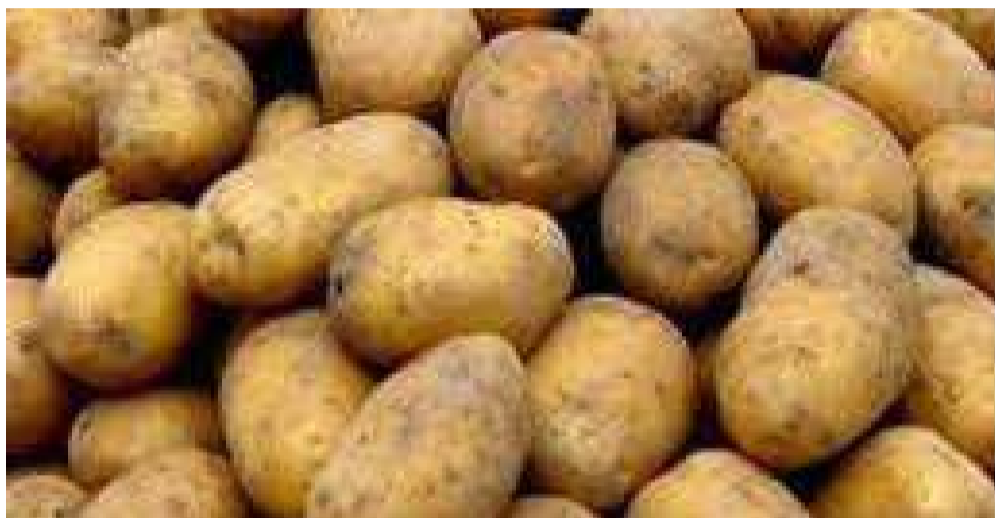
د پکتیا د کرنې رییس انجنیر محمد دین مومند وایي، د اوبولگولو د یادو دوو کانالونو د جوړولو ټولیز لگنت ۱۷ میلیونه او ۴۳ زره او ۳۹۰ افغانی ده، چې د کرنې وزارت په کرونده کې د اوبو د تنظیم پروژې له خوا ورکړل شوي ده.

ښاغلي مومند وویل، چې ددغو کانالونو ټولیز اوږدوالي پنځه زره او ۹۰۰ مترو ته رسیږي او ددې کانالونو له لارې درې زره او ۵۳۰ جریبه ځمکه خړوبیږي او همدارنگه له دغو کانالونو

نورستان کی د کچالو کروندی او محصولات ډېر شوي

جمعه گل اشرفی

نورستان دافغانستان له ختیځو ولایتونو څخه دی، د جغرافیایي موقعیت له مخې، نورستان غرنی ولایت دی، چې ډېری برخې یې درې، غرونه او غونډۍ دي.

د هېواد دنورو ولایتونو په شان نورستان هم یو کرنیز ولایت دی، چې ډېری اوسیدونکي یې د کرنې او مالدارۍ له لارې دخپل ژوند لگښتونه پوره کوي. ځمکوال او بزگر هر کال په دې ولایت کې له څه باندې ۱۶ زره او ۱۰۰ هکتاره اویزې او ۹۳۳ هکتاره للمي ځمکې څخه په زرگونه ټنه کرنیز حاصلات راټولوي.

ددې ولایت عمده کرنیز تولیدات چهارمغز، جلغوزه، منه، مرخښي (عناوب)، شیني، زردالو، بادام، انگور، غنم، جوار، کچالو او لویا دي. خو په دغو کرنیزو توکو کې کچالو د نورستان ولایت د بزگرانو لپاره ښه عاید لرونکي محصول شمېرل کیږي، چې په دې وروستیو کې کچالو کرکېلي ته د نورستاني بزگرانو لېوالتیا زیاته شوې ده. روان کال د نورستان بزگران په ۲۰۵ هکتاره ځمکه کې کچالو کرلي و، چې له دغو کروندو څخه څلور زره او ۱۸ متریک ټنه کچالو تولید شوې ده. د شمېرو له مخې سړکال د نورستان ولایت د کچالو محصولات زيات او پدې وروستیو کلونو کې کچالو کرکېلي ته د بزگرانو لېوالتیا زیاته شوې ده.

د نورستان د کرنې، اوبولگولو او مالدارۍ رییس عبدالوهاب نسیمی وایي، چې په تېر (۱۳۹۷) یم کال کې ددې ولایت په ۱۸۰ هکتاره ځمکه کې کچالو کرل شوې وه، چې درې زره او ۴۰۲ متریک ټنه حاصل په لاس راغی خو سړ (۱۳۹۸) یم کال کې ددې ولایت په ۲۰۵ هکتاره ځمکه کې د کچالو کرکېله شوې وه، چې له دغو کروندو څخه څلور زره او ۱۸ متریک ټنه کچالو تولید شوي دي. د ښاغلي نسیمی په خبره د تېر کال په پرتله سړکال ددې ولایت د کچالو محصولات ۲۰ سلنه زیاته شوې ده.

د نورستان ولایت اقلیم د کچالو کرکېلي لپاره ډېره مناسبه ده او پدې وروستیو کلونو کې ددې ولایت د کچالو کرکېله کې د پام وړ زیاتوالي راغلي. مناسبه آب و هوا، د اصلاح شویو تخمونو وپش او پېژندنه، د نباتي ناروغیو او افتونو کنټرول او د کرنې ریاست له خوا بزگرانو ته لازمي سلا مشورې ورکول په دې ولایت کې د کچالو د تولیداتو د زیاتوالي مهم لاملونه دي.

د نورستان د کرنې، اوبولگولو او مالدارۍ رییس عبدالوهاب نسیمی وایي: «د نورستان د کچالو سړنی محصولات ښه او ډېر شوي دي، سړیې بازار هم ښه دي.»

د نورستان ولایت ډېر شمېر بزگران د کچالو په کرکېلي بوخت دي او د کرنیزو محصولاتو د پلور له لارې د خپل ژوند معیشت برابروي. د نورستان د کرنې، اوبولگولو او مالدارۍ رییس عبدالوهاب نسیمی وایي «د نورستان د کرنې، اوبولگولو او مالدارۍ ریاست کارکوونکي په ټولو برخو کې له بزگرانو سره همکاري کوي. د بزگرانو هڅول، د نژاد (وراثي) انتخاب، د آگروتخنیک چارې، د افتونو او ناروغیو مخنیوي او کنټرول او د کچالو د کرکېلي په هکله پوهاوي ورکول هغه موضوعات دي، چې د نورستان د کرنې ریاست په دې ولایت کې د کچالو د کرکېلي د ودې او د

سولانین په نامه خطرناکه ماده شتون لري باید په پوست کولو کې د هغې لرې کولو ته دقت وشي. د کچالو زیات خوراک فکري ځواک ختموي او همداراز که سم پاخه نه شي او یا هم د بزگر په څیر په غوړیو کې پاخه شي، په هاضمه کې ستونزې را ولاروي شي. شنه کچالو مه خورئ ځکه هغه د اسهال دزیاتوالي او دکانګې لامل ګرځي او ترڅنګ یې ګڼې نورې ستونزې هم پیدا کوي.

لغمان کی د جلغوزې او غوزانو د ځنگلونو د بیا احیا لپاره هڅې کړندي شوي

د لغمان د کرنې، اوبولگولو او مالدارۍ ریاست وایي، چې دوی په دې ولایت کې د جلغوزې او غوزانو «چهارمغزو» د ځنگلونو د بیا احیا لپاره هڅې کړندي کړې دي.

د یاد ریاست چارواکي وایي، چې ددې ولایت د جلغوزې او چهارمغزو د ځنگلونو د بیا رغونې لپاره ددې ولایت په علینګ او دولت شاه ولسوالیو کې د چهارمغزو او جلغوزې د ۳۷ کورنیو قوریو د جوړولو په پار پر بزگرانو د کورنیو قوریو د جوړولو اړونده توکي وپشلي دي. د دوی په خبره د توکو د وپش ترڅنګ برخمن شویو کورنیو ته د کورنیو قوریو د جوړولو په برخه کې

ارینې روزنې هم ورکړل شوي دي. په روزنیز پروګرام کې قوربه لرونکو ته د ځنگلونو پر اهمیت، ساتنه او پالنه او دغه راز په قوریو کې د نیالګیو د تولید په برخه کې عملي او نظري روزنه ورکړل شوې ده. د لغمان د کرنې ریاست چارواکي وایي، چې په یادو ولسوالیو کې نږدې ۹۲ زره او ۵۰۰ خریطې ډګې شوي او د جلغوزې تخمونه هم په کې کرل شوي دي، چې وروسته بیا ددې ولایت د جلغوزې او چهارمغزو ځنگلونو د بیا رغونې په پار به له همدغو قوریو څخه ګټه پورته شي.

لغمان د افغانستان د ځنگلونو له برخمنو ولایتونو څخه دي، چې د دغو ځنگلونو یوه برخه له منځه تللې، خو اوس د لغمان د کرنې ریاست د جلغوزې او چهارمغزو ځنگلونو د بیا رغونې په هڅه کې دي.

محصولاتو د ډېروالي په پار تر سره کړي دي. ددې ترڅنګ باید وویل شي، چې په دې وروستیو کلونو کې د کرنې، اوبولگولو او مالدارۍ وزارت له خوا بزگرانو او سوداګرو ته د اسانتیاوو برابرولو په پار د هېواد په بېلابېلو ولایتونو کې د پیازو، کچالو او نورو سبو او مېوو د زېرمه کولو او ساتلو په موخه لسگونه سړې خونې هم جوړې شوي دي.

د کچالو روغتیايي ګټې

کچالو لږه کالوري خو په زیاته کچه ویتامین سي، ویتامین بي او اوسپنه لري. دا ګټې یوازې په سپین کړي کچالو کې نه، بلکې په پوستکي کې یې هم شته. کچالو پر دې سربېره په زیاته اندازه فیبر او نور غذايي او حیاتي مواد هم لري. د یوه کچالو پوستکي د ورځې اته په سلو کې د بدن د اړتیا وړ فیبر پوره کولای شي. د کچالو په پوستکي کې شته فیبر له غنمو، د غنمو له ډوډۍ او نورو هغو محصولاتو سره برابر دي، چې له غنمو جوړېږي. کچالو په زیاته اندازه ویتامین اي، بي، سي او معدني مواد لري او د ویتامینونو له امله د زړه د ناروغیو لپاره ښه اغېزمن خواړه دي.

په کچالو کې د فسفر په نامه موادم شتون لري، چې جنسي توان تقویه کوي او دماغی سیستم هم پیاوړي کوي.

کچالو د اسهالاتو د مخنیوي لپاره اغېزمنخواړه دي او تر څنګ یې د خامو کچالو اوبه د معدې د زخم لپاره زیاتې ګټې لري، چې کولي شي د ماشومانو اسهال هم کنټرول کړي.

روغتیا پالان وایي؛ که څوک خام کچالو میډه کړي او له زیتونو سره یې ګډ کړي د بواسیرو لپاره زیاته ګټه لري.

که غواړي کچالو ویتامین سي له لاسه ورنه کړي، نو کوښښ وکړئ هغه له پوستکي سره پاخه او بیا ترې پوټکي لرې کړئ.

زیاتونه یې:

تازه را شنه شوي کچالو او ډېر زاړه چې وراسته هم وي مه پخوئ له ګټې یې زیان ډېر دي. کچالو تیغ یا سترګې لري، چې په هغه کې د

Public.relation@mail.gov.af

www.mail.gov.af

Ministry of Agriculture, Irrigation and Livestock

@MAIL_AF

۰۷۴۸۰۰۹۱۳۷

۰۷۶۶۴۰۰۶۰۰

نشانی برقی:

ویب سائیت:

فیس بوک:

تویتر:

شماره های تماس:

دهقان

صاحب امتیاز: وزارت زراعت، آبیاری و مالدارۍ

(۰۷۶۶۴۰۰۶۰۰ - akbar_rostami10@yahoo.com)

مدیر مسوول: حبیب بجزاد ۰۷۰۶۷۹۸۱۴۴ - ha.behzad@gmail.com

سر دبیر: نورالعین

ویراستاران: جمعه گل اشرفی و ظفر شاه روی

مدیر خیر: گیتی محسنی

گزارشگران: شجاع الحق نوری، حشمت الله حبیبی، نعیم رضایی و شفیق الله نوری

برگه آرایي: نذیر احمد دستگیرزاده

آدرس: جمال مینه، کارته سخن، کابل، افغانستان

به جز گزارش ها و سخن دهقان، مسوولیت متباقی مقاله ها به نویسندگان آن بر می گردد.

Saffron Production Reaches to Some 20 Tons

Translated By: Azizullah Popal

According to the latest figures, saffron production level has reached to some 20 tons this year, reaching to 19,469 kilograms. This year 7,555 hectares of land was cultivated saffron across the country, which shows 22 percent increase compared to last year. This comes as last year 6,272 hectares of land was cultivated saffron, production level of which reached to 16 tons. According to the figures, Herat, Balkh, Faryab, Kandahar, Uruzgn, Daikundi, and Sare-Pul provinces have respectively the highest production. Most of saffron cultivation land have been in Herat province, which reaches to 7,000 hectares. Also, in Balkh province 99.5 hectares, Faryab 46, Kandahar 45, Uruzgan 39, Daikundi 31, and in Sar-e-pul province 21 hectares land have been cultivated saffron. Saffron cultivation areas have been less in other provinces. The main reasons for the in-

crease of saffron in Afghanistan are increase of cultivation areas, and the efforts of the Ministry of Agriculture, Irrigation, and Livestock (MAIL) such as providing training for farmers, distribution of quality saffron bulbs, and creation of saffron demo units for farmers.

It is imported to mention that four saffron processing centers have been equipped in Kabul,

Ghazni, Faryab and Herat provinces. Moreover 2,000 male and female saffron workers have received training.

Hundred of Afghan saffron samples have been tested in the standard laboratories of the country in order to check the quality of the products. As a result, the quality of the saffron surpassed the standard. Based on the result, Afghanistan produces the world

most delicious and tasty saffron. Statistics show that Afghan saffron workers received 27 million USD from their saffron products this year.

The Ministry of Agriculture, Irrigation, and Livestock (MAIL) prepared a five-year plan for the extension and growth of saffron in 2016, based on which the saffron production level must have been 14 tons by 2021. But the production level of saffron this year shows that as result of the efforts of MAIL, Afghanistan could even surpass the target a year ahead of the plan.

Hundred of Afghan saffron samples have been tested in the standard laboratories of the country in order to check the quality of the products. As a result, the quality of the saffron surpassed the standard. Based on the result, Afghanistan produces the world most delicious and tasty saffron.

د بزگرانو د اړیکو مرکز

گرانو بزگرانو؛

له ۱۵۰ وړیا شمېرې سره اړیکه ونیسئ او د کرنې له کارپوهانو سره خپلې ستونزې شریکې کړئ، ستاسو د ستونزو هوارولو په پار به ډېر ژر تاسوته ځواب درکړل شي.

